

Брюксел, 30.1.2014 г.
COM(2014) 32 final

2014/0014 (COD)

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

за изменение на Регламент (ЕС) № 1308/2013 и на Регламент (ЕС) № 1306/2013 по отношение на схемата за помощ за предлагане на плодове и зеленчуци, банани и мляко в учебните заведения

{SWD(2014) 28 final}

{SWD(2014) 29 final}

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

Общ контекст

Регламент (ЕС) № 1308/2013 на Европейския парламент и на Съвета (Регламент за единната обща организация на пазара)¹ предвижда правна и финансова рамка за предлагане на определени селскостопански продукти на децата в училищата посредством схемата за предлагане на мляко в училищата и схемата за предлагане на плодове в училищата.

Двете схеми са разработени независимо една от друга и в различни периоди от време. Схемата за предлагане на мляко в училищата датира от създаването на общата организация на пазара на мляко през 1968 г. и се прилага на практика от 1977 г. насам. Схемата за предлагане на плодове в училищата е по-новата програма, появила се като политически ангажимент в контекста на реформата от 2007 г. на общата организация на пазара на плодове и зеленчуци. Настоящите схеми функционират в различни правни и финансови рамки и в техния замисъл и действие съществуват някои важни разлики.

Двете схеми за училищата бяха установени за насърчаване на консумацията на плодове и зеленчуци и млечни продукти, които са важни сектори за европейското селско стопанство, всеки от които представлява приблизително 15 % от стойността на селскостопанската продукция на Европейския съюз (ЕС). Освен тяхната икономическа значимост, те допринасят ползи и за общественото здраве и са подходящи за предлагане на деца в учебни заведения.

Съображенията, които доведоха до създаването на двете схеми за училищата продължават да бъдат валидни в настоящия контекст на намаляваща консумация на плодове и зеленчуци и млечни продукти. Независимо от различните усилия в подкрепа на здравето и селскостопанските продукти на национално равнище и на равнището на ЕС за увеличаване на потреблението тенденцията към намаляване не бе коригирана, особено по отношение на пресните плодове и зеленчуци и млякото за пиене. Тази ситуация се задълбочава, наред с другото, от съвременните тенденции към потребление на силно преработени храни, които често са с високо съдържание на добавена захар, сол и мазнина, и ще продължи да се задълбочава при възрастовите групи на по-младите.

Въпреки факта, че настоящите схеми са добре внедрени в училищата и тяхната целесъобразност е призната, заключенията, направени въз основа на различни доклади и външни оценки подчертават някои слабости в самия замисъл, както и липсата на ефективност в тяхното функциониране.

ОСП до 2020 г. вече съдържа важни елементи, които се очаква да доведат до разрешаване на някои от установените проблеми, по-специално чрез значителни промени във финансирането на схемата за предлагане на плодове в училищата и укрепването на нейното образователно измерение. Съгласно новото изискване в рамките на схемата за предлагане на мляко в училищата участващите държави членки трябва да разработят своя стратегия. Това ще спомогне за съсредоточаване на усилията върху прилагането на схемата, което вече се практикува в рамките на схемата за

---

¹ Регламент (ЕС) № 1308/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за установяване на обща организация на пазарите на селскостопански продукти и за отмяна на регламенти (ЕИО) № 922/72, (ЕИО) № 234/79, (ЕО) № 1037/2001 и (ЕО) № 1234/2007 (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 671)

предлагане на плодове в училищата. Предложението на Комисията по отношение на ОСП до 2020 г. обаче беше прието преди външните оценки на настоящите схеми да са приключили. Към този момент не беше приет също така докладът на Европейската сметна палата (ЕСП).

Цели на предложението

Предложението има за цел не само да се обърне внимание на вътрешните проблеми, присъщи на функционирането на схемите, за да се повиши ефективността и ефикасността на последните, но и да осигури по-единен политически отговор, за да се гарантира, че със схемите могат да бъдат постигнати дългосрочните цели, и да се отговори ефикасно на външните предизвикателства. Това е в съгласие с препоръката на ЕСП, че *„с цел гарантиране на последователност на подхода на двете програми към здравословното хранене и оптимизиране на управлението, следва да се подобри координацията и взаимодействието между тях“*. С настоящото предложение Комисията отговаря също така на задължението за докладване, произтичащо от член 225, буква в) от Регламента относно възможността за разширяване на обхвата на схемите за училищата с цел включване на маслиново масло и трапезни маслини.

На първо място с предложението се цели сегашният механизъм да се насочи отново към постигането на дългосрочните цели, с оглед подобряване на образователните измерения на двете схеми и да допринесе за развиване у младите граждани на интерес и познания за храната и нейния източник, като по този начин се подобри възприемането на земеделието и на неговите продукти, на ОСП и ЕС. Понастоящем е налице разлика между замисъла на схемите и посочените цели, тъй като за постигането на последните в двете схеми се използват различни подходи. Образователното измерение бе включено в схемата за предлагане на плодове в училищата от самото начало, докато при схемата за предлагане на мляко в училищата държавите членки не се задължават да използват специални образователни мерки. Съответно не се осигурява добра видимост на връзката между разпределяните продукти и схемата. Освен това системата за мониторинг и оценяване на схемата за предлагане на мляко в училищата е слаба, а системата за схемата за предлагане на плодове в училищата се нуждае от подобрения, което е от значение за измерване на тяхната средносрочна или дългосрочна ефективност.

На второ място, целта е да се уеднаквят и консолидират съществуващите отделни правни и финансови рамки и да се повиши видимостта на участието на ЕС, с цел да се осигури хармонизиран подход в рамките на ОСП за двете схеми за предлагане на продукти в училищата и да се постигне максимална ефективност на управлението. Тъй като настоящите схеми са се прилагали независимо една от друга и в различни периоди от време, съществува липса на координация и съгласуваност между тях, независимо от факта, че имат сходни цели и целеви групи. Действащата понастоящем разпокъсана система води до използването на множество различни подходи и послания, които биха могли да повлияят отрицателно на ефективността на режима като цяло. Този проблем се дължи на различните правни и финансови рамки, пазарни различия между съответните продукти и решения на равнището на държавите членки за начина, по който да прилагат двете схеми.

И накрая, но не на последно място, необходимо е да се повиши ефективността на разходите, насочени към насърчаване на консумацията на селскостопански продукти в училищата, при което финансовият потенциал на схемите ще бъде по-добре насочен към оптимизиране на тяхното въздействие и икономическата ефективност на предлагането ще бъде увеличена. Някои от настоящите недостатъци са общи (като

голямата административна и организационна тежест), докато други са специфични за схемата за предлагане на плодове в училищата (най-вече неусвояване на около 30 % от средствата, както и огромните разлики в разходите за предлаганите продукти) или за схемата за предлагане на мляко в училищата (възможни икономически загуби от неефективното използване на ресурсите, ниско съотношение на разходите и ползите).

2. РЕЗУЛТАТИ ОТ КОНСУЛТАЦИИТЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОЦЕНКИ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

Преразглеждането на схемите за училищата започна през октомври 2012 г.

По време на процеса на оценяване на въздействието бе проведена обществена консултация, като заинтересованите страни бяха приканени да дадат своя принос за преразглеждането. Процесът на обществена консултация се основаваше на документ за консултация, който беше структуриран под формата на 9 въпроса със свободен отговор. Консултацията се проведе в продължение на 12 седмици посредством въпросник онлайн. Освен това бяха организирани отделни срещи и изслушвания в хода на процеса, включително среща на заинтересованите страни, която се проведе на 15 март 2013 г.

Трите сценария, разработени при оценката на въздействието, са 1) вариант „запазване на статуквото“, при който се запазват отделните рамки за предлагане на продукти в училищата, но се включват подобренията в схемите за училищата, предвидени в ОСП до 2020 г.; 2) сценарий „приспособяване“, при който се проучва дали целите на прегледа могат да бъдат постигнати при запазване на отделните рамки, но чрез мерки/промени, насочени към преодоляване на различията в образователните измерения на настоящите схеми, увеличаване на полезното взаимодействие между тях, допълнително опростяване и подобрене на програмите след приключване на ОСП през 2020 г.; и 3) сценарий „нова рамка“, който предполага значителни промени в политиката под формата на обща правна и финансова рамка за предлагането на ограничен брой продукти, допълнена от ориентиране към дългосрочните цели чрез засиленото образователно измерение на схемата.

Въз основа на оценките на настоящите рамки на политиката и анализа на бъдещите предизвикателства и нужди, в оценката на въздействието се оценява и сравнява въздействието на тези три алтернативни сценария на политика предвид техния потенциал за постигане на целите, както и по отношение на ефективността, ефикасността и съгласуваността с първостепенните цели.

- Вариантът „запазване на статуквото“ с подобрена схема за предлагане на плодове в училищата ще задълбочи допълнително съществуващите различия в образователното измерение между схемата за предлагане на плодове в училищата и схемата за предлагане на мляко в училищата и не води до подобрения по отношение на ефективността на управлението. Той води също така до ограничен принос в осигуряването на единно и видимо участие на ЕС. Вариантът не води до последици за бюджета, но съдържа известна бюджетна несигурност, тъй като не предвижда ограничение във финансирането на схемата за предлагане на мляко в училищата. При него равнището на административната тежест се запазва високо в сравнение с ползите (ниско съотношение между ползи и разходи), налице са силни колебания в ефикасността поради големите различия в разходите за продуктите за схемата за предлагане на плодове в училищата, остава и възможността от икономически загуби от неефективното използване на ресурсите в схемата за

предлагане на мляко в училищата. Съществуват съмнения дали този вариант би могъл да осигури подходящ отговор на някои от новите предизвикателства, свързани с моделите на потребление и търсенето на пресни селскостопански продукти. Счита се, че прилагането му ще има ограничен принос за постигане на хоризонтални цели за по-добро регулиране и опростяване, въпреки че той получава по-добра оценка благодарение на потенциала си за постигане на целите в областта на общественото здраве за намаляване на неравенството по в здравния статус чрез национални стратегии и целенасочени действия.

- От друга страна се очаква основните въздействия, произтичащи от варианта на приспособяване, да се проявят чрез подобряването на образователното измерение на схемата за предлагане на мляко в училищата и полезното взаимодействие при прилагането на двете схеми, като при това се запазят действащите две рамки. Това ще осигури по-добър принос към дългосрочните цели за увеличаване на търсенето на тези селскостопански продукти по устойчив начин и за изграждането на по-здравословни хранителни навици. Вариантът има положителен ефект по отношение на подобряване на полезното взаимодействие, но последното остава все пак ограничено поради различията във финансовите рамки на двете схеми. Намаляването на административната тежест носи повече ползи и намалява сложността чрез полезното взаимодействие и общите процедури.
- Вариантът „нова рамка“ придава нова ориентация на действащата програма за училищата чрез въвеждането на разпоредба, насочена към мерки, които по-добре отговарят на дългосрочните цели на схемите и позволява да се преодолеят различията в замисъла, които съществуват понастоящем между двете схеми. Освен това с него се предоставя по-голяма гъвкавост на държавите членки да управляват програмата за училищата и да насочват действията си в зависимост от приоритетните си нужди, като в същото време се гарантира съответната бюджетна гъвкавост, позволяваща прехвърляния на финансови средства между различни сектори и се отговоря на променящите се обстоятелства. С него се цели също така да се оптимизира ефектът от участието в схемите за училищата в рамките на предварително определен бюджет. Вариантът премахва несигурността, свързана с бюджета на ЕС, тъй като с него се определя фиксирана годишна граница за участието в схемите за училищата, която отразява съществуващия потенциал за усвояване (ОСП до 2020 г.). С подобряване на условията за финансиране и на условията за участие съществуващият потенциал би могъл да се използва по-ефективно.

Въз основа на гореизложеното в оценката на въздействието се заключава, че сценарият „нова рамка“ е възможно най-балансиран за постепенното пренасочване на ориентацията на схемите за помощ за предлагане на определени селскостопански продукти в училищата към постигането на дългосрочните цели, което им позволява да откликнат по-добре на по-общите проблеми, свързани с намаляването на потреблението на плодове и зеленчуци и на мляко и с увеличаването на случаите на затлъстяване, както и за установяване на важната връзка със селското стопанство и широка гама селскостопански продукти.

Опростяването бе важен фактор през целия процес и трябва да продължи по редица начини, в повечето случаи по-специално чрез актове на Комисията, с които някои изисквания ще бъдат слети или премахнати.

3. ПРАВНИ ЕЛЕМЕНТИ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

Предлага се да се създаде една обща правна и финансова рамка за предлагането на плодове и зеленчуци и мляко на деца в училищата, подкрепено от засилени образователни мерки, които да потвърждават връзката със селското стопанство и широка гама от негови продукти, както и на по-широк кръг от проблеми, като опазването на общественото здраве и околната среда. Новата рамка ще бъде без отражение върху бюджета и ще функционира в предвидения бюджет за схемите за училищата в рамките на CAP до 2020 г. Структурата на новата схема е основана в голяма степен на съществуващите елементи на двете схеми, които се считат за добре функциониращи и ефикасни.

Предложението се основава на член 42 и член 43, параграф 2 от Договора. То е в съответствие с принципите на субсидиарност и пропорционалност, като рамката за действие, а също и основните принципи се определят на равнището на ЕС, докато държавите членки все още разполагат с известна свобода да приспособяват схемата въз основа на своите приоритети и в съответствие с националните/регионалните особености и да определят своите цели и условията за прилагане.

Новото предложение съдържа следните основни елементи:

- Преориентиране на предлагането. Замисълът е предлагането на продукти в училищата да обхваща две „основни групи продукти“ — пресни плодове и зеленчуци, включително банани, и мляко за пиене, като на националните органи в областта на здравеопазването се предоставя правото да определят съдържанието на мазнини в млякото за пиене. Този подход би бил от полза по няколко причини, особено като се има предвид, че предлагането ще се осъществи в рамките на определен бюджет. Подходът би намалил организационната тежест за училищата и е в съответствие с необходимостта да се постигне обрат в тенденцията към намаляване на консумацията за тези две групи продукти. Това би било също така в съответствие с общата практика, тъй като пресните плодове и зеленчуци и млякото за пиене са най-често предлаганите продукти в рамките на настоящите схеми. Държавите членки обаче биха могла да включат и по-широка гама от селскостопански продукти в рамките на тематичните образователни мерки.
- Уеднаквяване на финансовите разпоредби и подобряване на условията за финансиране с цел повишаване ефективността на разходите:
  - Като се отчитат различията между продуктите и веригите им на доставки, както и различните условия на потребление в държавите членки, към държавите членки ще се разпределят отделни „пакети“ за плодове и зеленчуци (включително банани) и мляко. Финансов пакет за плодове и зеленчуци в съответствие с бюджета за ОСП до 2020 г. (150 млн. евро) и финансов пакет за мляко, който съответства на очакваното използване на средства (80 млн. евро). На държавите членки се предоставя известна гъвкавост, която им позволява да прехвърлят ограничени части от предоставените им средства от един пакет в друг въз основа на техните нужди (определяне на приоритети за участие чрез съответните стратегии). В рамките на тези пакети ще бъдат установени прагове за съпътстващи мерки и други мерки, отговарящи на условията за финансиране, като например оценка, мониторинг и комуникация.

- Въз основа на досега придобития опит, равнището на участието на ЕС в цената на продуктите ще бъде ограничено чрез определяне на максимална помощ на ЕС за порция плодове и зеленчуци и за порция мляко, а не чрез равнища на съфинансиране от ЕС, както се практикува понастоящем в рамките на схемата за предлагане на плодове в училищата. Това ще бъде нов елемент по отношение на предлагането на плодове и зеленчуци, който ще спомогне за преодоляването на огромните разлики в цената на предлаганите продукти и би трябвало да доведе до опростяване на управлението. Равнището на субсидията от ЕС за млякото ще бъде увеличено, за да се намали възможността от икономически загуби от неефективното използване на ресурсите (чрез предоставяне на възможност за безплатно доставяне или практически безплатно доставяне), както и да се повиши съотношението между разходите и ползите на предлагането. Тези елементи на предложението отговарят на ангажимента, поет от Комисията² в контекста на приемането на Регламент (ЕС) № 1370/2013³ да преразгледа договореностите за финансиране на настоящите схеми, а именно помощ за предлагането на мляко, както и за съфинансирането на разходите по схемата за предлагане на плодове в училищата. Държавите членки ще могат да избират дали да предоставят национални добавки или да привлекат частно финансиране с цел да увеличат обхвата и/или интензивността на своето участие в схемите за училищата.
- Засилване на образователното измерение: Подкрепящите образователни мерки ще бъдат въведени като изискване и по отношение на предлагането на мляко, като по този начин се преодолеят различията между двете схеми. Тези мерки ще имат подчертано образователно измерение, с акцент върху въпроси от областта на селското стопанство, храненето/здравеопазването (балансираното хранене) и околната среда. Освен това те ще предоставят особено важен инструмент за насочване интереса на децата към въпроси, свързани с храната, селскостопанското производство и земеделските стопани. Образователните мерки следва да са насочени към учениците и, ако е възможно, да включват семейството и общността, както и да разглеждат по-общия въпрос за съществуващото предлагане на здравословна храна и напитки в училищата. Подобни мерки са от голяма полза, тъй като, според данните, много деца израстват без да знаят откъде идва тяхната храна — къде и как е произведена и какви продукти се отглеждат през различните сезони. Държавите членки могат съответно да изберат тематични образователни мерки, които могат да включват също така понякога селскостопанските продукти, различни от двете основни групи продукти, като например кисело мляко, преработени плодове и зеленчуци, мед, маслиново масло, и други подобни. Списъкът на всички продукти, предлагани по схемата, както и техните хранителни аспекти трябва да бъдат одобрени от националните органи в областта на здравеопазването. Подкрепящите образователни мерки би трябвало да са пряко свързани със селскостопанските цели на схемата и да са в съответствие с целта за насърчаване на здравословното хранене.

²

Специален комитет по селско стопанство, 11 ноември 2013 г.

³

Регламент (ЕС) № 1370/2013 на Съвета от 16 декември 2013 г. за установяване на мерки за определянето на някои помощи и възстановявания, свързани с общата организация на пазарите на селскостопански продукти (OJ L 346, 20.12.2013, p.12).

4. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

Предложението не оказва въздействие върху бюджета в сравнение със съществуващото положение. По отношение на плодовете и зеленчуците в настоящото предложение се запазва бюджетният таван, определен понастоящем с Регламент № 1308/2013 (150 милиона евро за една учебна година). По отношение на млякото предложението включва финансов пакет от 80 милиона евро за една учебна година в съответствие с очакваното изпълнение на бюджета и в съответствие с общите суми за разходите, свързани с пазара, и преките помощи, които са взети предвид в многогодишната финансова рамка за периода 2014—2020 г.

По отношение на разпределението на бюджета най-голяма подкрепа ще бъде оказана за предоставянето и за подкрепящите образователни мерки. Други разходи, като например оценка, мониторинг и комуникация, ще имат също така право на финансиране, но в по-ограничена степен. Таваните за разходите за подкрепящите образователни мерки и за други свързани разходи ще бъдат определени от Комисията в светлината на опита от действащите понастоящем програми.

Данни относно бюджетните и финансовите последици се съдържат в законодателната финансова обосновка, съпътстваща предложението.

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

за изменение на Регламент (ЕС) № 1308/2013 и на Регламент (ЕС) № 1306/2013 по отношение на схемата за помощ за предлагане на плодове и зеленчуци, банани и мляко в учебните заведения

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 42 и член 43, параграф 2 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет⁴,

като взеха предвид становището на Комитета на регионите⁵,

в съответствие с обикновената законодателна процедура,

като имат предвид, че:

- (1) В част II, дял I, глава II, раздел 1 от Регламент (ЕС) № 1308/2013 на Европейския парламент и на Съвета⁶ се предвижда схема за предлагане на плодове и зеленчуци в училищата, включително банани, и схема за предлагане на мляко в училищата.
- (2) Опитът, придобит при прилагането на настоящите схеми, както и заключенията от външните оценки и последващия анализ на различните варианти на политика, водят до заключението, че съображенията, които доведоха до създаването на тези две схеми за помощ за предлагане на определени селскостопански продукти в учебните заведения („схеми за училищата“), са все още валидни. В настоящия контекст на намаляваща консумация на плодове и зеленчуци, включително банани, и на млечни продукти, задълбочаваща се поради редица фактори, сред които и съвременната тенденция към потребление на храни с голяма степен на преработка, които, освен това, често съдържат големи количества добавена захар, сол и мазнини, осигуряването на помощ от Съюза за финансиране на предоставянето на децата в учебните заведения на избрани селскостопански продукти следва да продължи.
- (3) Анализът на различните варианти на политика посочва, че единният подход в обща правна и финансова рамка е по-уместен и ефективен по отношение на постигането на специфичните цели, които си поставя Общата селскостопанска

---

⁴ ОВ С , г., стр. .

⁵ ОВ С , г., стр. .

⁶ Регламент (ЕС) № 1308/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 година за установяване на обща организация на пазарите на селскостопански продукти и за отмяна на регламенти (ЕИО) № 922/72, (ЕИО) № 234/79, (ЕО) № 1037/2001 и (ЕО) № 1234/2007 (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 671).

политика посредством схемите за училищата. Това би позволило на държавите членки да оптимизират въздействието на предлагането на селскостопански продукти в рамките на предварително определен бюджет и да увеличат ефективността на управлението. С цел обаче да се вземат под внимание разликите между плодовете и зеленчуците, включително бананите, и млечните продукти, и между техните снабдителни вериги, някои елементи следва да останат отделени, като съответните бюджетни пакети. В светлината на опита от настоящите схеми, участието в схемата следва да продължи да бъде на доброволен принцип за държавите членки. Като се вземат предвид различията в потреблението между тях, на участващите държави членки следва да бъде дадена възможност да изберат дали желаят да предлагат всички или само един от продуктите, отговарящи на условията за предлагане на децата в учебните заведения.

- (4) Установена е тенденция на намаляване на потреблението по-специално на пресни плодове и зеленчуци, включително банани, и на мляко за пиене. Поради това е целесъобразно предлагането на продукти по схемите за училищата да се насочи преимуществено именно към тях. Това на свой ред ще спомогне за намаляване на организационната тежест за училищата, за увеличаване на въздействието на предлагането на продукти в рамките на ограничен бюджет и ще бъде в съответствие с действащите в момента практики, тъй като това са най-често предлаганите продукти.
- (5) Необходими са образователни мерки в подкрепа на предлагането за гарантиране на ефективността на схемата при постигане на краткосрочните и дългосрочните цели за увеличаване на потреблението на определени селскостопански продукти и изграждането на по-здравословни хранителни режими. Като се има предвид важността на последните, тези мерки следва да подкрепят както предлагането на плодове и зеленчуци, включително банани, така и предлагането на мляко. Те следва да могат да се възползват от предоставянето на помощ от Съюза. Като съпътстващи мерки те представляват основен инструмент за възстановяване на връзката между децата и селското стопанство и неговите различни продукти и за постигане на преследваните от схемите цели, поради които на държавите членки следва да се позволи да включват по-широка гама от селскостопански продукти в своите тематични мерки. За насърчаване на навиците за здравословно хранене обаче националните здравни власти следва да се включат в този процес и да одобряват списъка на въпросните продукти, както и двете групи от продукти, които подлежат на подпомагане по схемите, и да определят техните хранителни аспекти.
- (6) С цел да се гарантира стабилно бюджетно управление следва да се предвиди фиксиран таван на подпомагането от страна на Съюза за предлагането на плодове и зеленчуци, включително банани, и на мляко, и за подкрепящите образователни мерки и за покриване на свързаните с тях разходи. Този таван следва да отразява настоящото положение. Въз основа на натрупания опит и с оглед опростяването на управлението моделите за финансиране следва да се сближат и да се основават на единен подход по отношение на нивото на финансово участие на Съюза. Ето защо е уместно да се ограничи равнището на помощта на Съюза по отношение на цената на продуктите чрез въвеждане на максимална помощ от Съюза за порция както за плодове и зеленчуци, включително банани, така и за мляко, и премахване на принципа за задължителното съфинансиране за плодове и зеленчуци, включително банани.

Като се има предвид нестабилността на цените на въпросните продукти, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема някои актове във връзка с мерките за определяне на равнищата на помощта от страна на Съюза по отношение на цената на порция от продуктите и за определяне на понятието „порция“.

- (7) С цел да се осигури ефективното и целенасочено използване на средствата на Съюза на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема някои актове във връзка с мерките за определяне на индикативно разпределяните средства от Съюза за всяка държава членка и за метода на преразпределение на помощта между държавите членки въз основа на получените заявления за помощ. Индикативно разпределяните средства следва да се определят отделно за плодове и зеленчуци, включително банани, и за мляко в съответствие с доброволния принцип, на който се основава предлагането. Начинът за разпределяне на плодове и зеленчуци, включително банани, следва да отразява актуалното състояние на разпределяните средства по държави членки въз основа на обективните критерии брой на децата във възрастовата група от шест до десет години като дял от населението, като се вземе под внимание също така равнището на развитието на съответните региони. С цел да се позволи на държавите членки да запазят равнището на дейностите по текущите си програми и с оглед насърчаването на други държави да се ангажират с мерки за предлагане на мляко е подходящо да се използва комбинация от два начина за разпределянето на средствата за мляко, а именно обичайното ползване на средства от държавите членки в рамките на схемата за предлагане на мляко в училищата и обективния критерий брой на децата във възрастовата група от шест до десет години като дял от населението, който се използва за плодове и зеленчуци, включително банани. За да се намери правилното съотношение между тези два начина, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема някои актове във връзка с приемането на допълнителни правила по отношение на равновесието между двата критерия. Освен това, като се вземат предвид трайните промени в демографската ситуация или в развитието на регионите в държавите членки, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема някои актове във връзка с оценяването на всеки три години на актуалността на средствата, отпускани на държавите членки въз основа на тези критерии.
- (8) За да се позволи на държавите членки с по-малобройно население да прилагат икономически ефективна схема, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема някои актове във връзка с определянето на минимален размер на помощта от страна на Съюза, която държавите членки имат право да получават по схемата за плодове и зеленчуци, включително банани, и за мляко.
- (9) В интерес на доброто административно и бюджетно управление държавите членки, които желаят да участват в схемата за предлагане на плодове и зеленчуци, включително банани, и/или на мляко, следва да кандидатстват ежегодно за помощ от страна на Съюза. С оглед опростяването на процедурите и управлението кандидатстването следва да бъде въз основа на отделни заявления за помощ. След подаване на заявления от държавите членки Комисията следва да вземе решение по окончателните размери на средствата за плодове и зеленчуци, включително банани, и за мляко в рамките на наличните в бюджета бюджетни кредити и, след като се вземат под внимание ограничените прехвърляния между схемите на разпределяните на отделните държави членки

средства, чрез които се насърчава определянето на приоритети на предлагане на продукти въз основа на хранителните потребности, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема някои актове във връзка с мерки, с които се определят условията и ограниченията, свързани с тези прехвърляния.

- (10) Националната стратегия следва да се счита за необходимо условие за участието на държавата членка в схемата и за стратегически многогодишен документ, в който се посочват целите, които следва да бъдат постигнати от държавите членки, както и техните приоритети. На държавите членки следва да бъде разрешено да ги актуализират редовно, по-специално в светлината на оценките и преоценяването на приоритетите или на конкретните цели.
- (11) С оглед гарантиране на видимостта на схемата държавите членки следва да обяснят в своите стратегии как ще гарантират добавената стойност на своите схеми, особено когато продукти, финансирани по схемата на Съюза, са използвани едновременно с друга храна, осигурена на деца в учебно заведение. С цел да се гарантира, че образователните цели на схемата на Съюза са постигнати и ефективни, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема някои актове във връзка с правилата относно предлагането на продукти, финансирани по схемата на Съюза във връзка с предоставянето на други храни в учебните заведения и тяхното приготвяне.
- (12) С цел да се гарантира, че цената на продуктите, предоставяни на децата по схемата, напълно отразява размера на помощта, която се предоставя, и че субсидираните продукти не се отклоняват от определената им употреба, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема някои актове във връзка с въвеждане на мониторинг на цените в рамките на схемата.
- (13) Като се има предвид, че принципът на съфинансиране се отменя по отношение на предоставянето на плодове и зеленчуци, е необходимо да се изменят съответните разпоредби на Регламент (ЕС) № 1306/2013⁷.
- (14) Следователно регламенти (ЕС) № 1308/2013 и (ЕС) № 1306/2013 следва да бъдат съответно изменени. За да се вземе предвид началото на учебната година новите правила следва да се прилагат от 1 август 20XX г.,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Изменение на Регламент (ЕС) № 1308/2013 за установяване на обща организация на пазарите на селскостопански продукти

Регламент (ЕС) № 1308/2013 се изменя, както следва:

- 1) Заглавието на част II, дял I, глава II, раздел I се заменя със следното:
„ПОМОЩ ЗА ПРЕДЛАГАНЕ НА СЕЛСКОСТОПАНСКИ ПРОДУКТИ В УЧЕБНИ ЗАВЕДЕНИЯ“
- 2) Заличават се рубриката „Подраздел 1“ и заглавието „Схеми за предлагане на плодове и зеленчуци в училищата“.

⁷

Регламент (ЕС) № 1306/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. относно финансирането, управлението и мониторинга на общата селскостопанска политика и за отмяна на регламенти (ЕИО) № 352/78, (ЕО) № 165/94, (ЕО) № 2799/98, (ЕО) № 814/2000, (ЕО) № 1290/2005 и (ЕО) № 485/2008 на Съвета (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 549).

3) Член 23 се заменя със следното:

„Член 23

Помощ за предлагане на плодове и зеленчуци, банани и мляко, за подкрепящи образователни мерки и за поемане на свързаните с това разходи

1. Помощта от Съюза се предоставя на децата в учебните заведения, посочени в член 22:
  - а) за предлагането на плодове и зеленчуци, банани и мляко;
  - б) за подкрепящи образователни мерки; и
  - в) за покриване на някои свързани с това разходи за логистика и предоставяне, оборудване, популяризиране, мониторинг и оценка.
2. Държавите членки, които желаят да участват в схемата за помощ, определена в параграф 1, („схема за училищата“) могат да предлагат или плодове и зеленчуци, включително банани, или мляко под код по КН 0401, или и двете.
3. Условие за участие в схемата за училищата е държавите членки да изготвят на национално или регионално равнище, преди да се включат в схемата за училищата и след това на всеки 6 години, стратегия за нейното прилагане. Стратегията може да бъде изменяна от държавата членка, по-специално като се вземат предвид резултатите от мониторинга и оценяването. Със стратегията най-малкото се определят съответните нужди и тяхното класиране по приоритети, целевата група, очакваните резултати и количествено изразените цели, които трябва да бъдат постигнати по отношение на първоначалната ситуация, и в нея се установят най-подходящите инструменти и действия за постигане на тези цели.
4. За да гарантират ефективността на схемата за училищата, държавите членки предвиждат също така подпомагане на образователните мерки, които могат да включват и мерки и дейности, насочени към развиване у децата на интерес към селското стопанство и по-широка гама селскостопански продукти, възпитание по отношение на свързани теми, като навиците за здравословно хранене, борбата срещу разхищаването на храна, местните хранителни вериги или биологичното земеделие.
5. При изготвянето на своите стратегии държавите членки определят списък на селскостопанските продукти, освен плодове и зеленчуци, банани и мляко, които могат понякога да бъдат включвани в подкрепящите образователни мерки.
6. Държавите членки избират продуктите, които да бъдат предлагани или да бъдат включени в подкрепящите образователни мерки, въз основа на обективни критерии, които могат да включват съображения за опазване на здравето и околната среда, сезонност, разнообразие или наличие на местна продукция, като се дава приоритет на продуктите с произход от Съюза, доколкото това е практически осъществимо, и по-специално на местното снабдяване, биологичните продукти, късите вериги на доставки или ползите за околната среда.

7. С цел насърчаване на навиците за здравословно хранене държавите членки гарантират, че техните компетентни здравни органи одобряват списъка на всички продукти, доставяни по схемата за училищата и вземат решение относно техните хранителни аспекти.“

4) Въмква се член 23а:

„Член 23 а

Финансови разпоредби

1. Помощта по схемата за училищата, предоставяна за предлагането на продукти, за подкрепящите образователни мерки и за покриване на свързаните с това разходи, посочени в член 23, параграф 1, без да се засягат разпоредбите на параграф 4, не трябва да надвишава:

- а) за плодове и зеленчуци, включително банани: 150 млн. евро за една учебна година;
- б) за мляко 80 млн. евро за една учебна година.

На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 227 за определяне на нивото на помощ от страна на Съюза, която може да бъде изплатена за подобряване цената на порцията предлагани плодове и зеленчуци, включително банани, и мляко, и за определяне на понятието „порция“. На Комисията също така се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 227 за определяне на минималния и максималния размер за финансиране на подкрепящите образователни мерки от окончателните средства, предоставени на държавите членки.

2. Помощта, посочена в параграф 1, се предоставя на всяка държава членка, като се взема под внимание следното:

- а) за плодове и зеленчуци, включително банани — обективни критерии, основаващи се на:
  - i) брой на децата във възрастовата група от шест до десет години като дял от населението,
  - ii) степента на развитие на регионите в рамките на дадена държава членка, така че да се осигури по-голяма помощ на по-слабо развитите региони, по смисъла на член 3, параграф 5 от настоящия регламент, най-отдалечените региони, посочени в член 349 от Договора, или на малките острови в Егейско море по смисъла на член 1, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 229/2013, и
- б) за мляко — обичайното използване на финансовите средства по предходните схеми за предлагане на мляко и млечни продукти на деца и обективни критерии, основаващи се на дела на децата във възрастовата група от шест до десет години.

Комисията оценява поне веднъж на всеки три години дали индикативно разпределените средствата за плодове и зеленчуци, включително банани, и за мляко продължават да бъдат в тясна връзка с обективните критерии, посочени в настоящия параграф.

3. Държавите членки кандидатстват ежегодно за участие в схемата за училищата, като представят искането си за помощ от страна на Съюза за всеки продукт, който искат да предлагат в училищата, както е посочено в член 23, параграф 1, буква а).
  4. Без да надхвърлят общия таван от 230 млн. евро, получен от сумите, посочени в параграф 1, букви а) и б), държавите членки могат да прехвърлят до 15 % от индикативно разпределените им средства за плодове и зеленчуци, включително банани, или за мляко, на другия сектор, при условия, които се определят от Комисията чрез делегирани актове, приети в съответствие с член 227.
  5. Схемата за училищата не засяга никаква отделна национална схема, която е съвместима с правото на Съюза.
  6. Държавите членки могат в допълнение към помощта от страна на Съюза да отпускат национална помощ в съответствие с член 217.
  7. Съгласно член 6 от Регламент (ЕС) № 1306/2013 Съюзът може да финансира също така мерки за информиране, мониторинг и оценка, свързани със схемата за училищата, включително за повишаване на обществената осведоменост за нея и свързаните с това мерки за изграждане на мрежи.
  8. Държавите членки, участващи в схемата за училищата, оповестяват публично на местата за предлагане на храна своето участие в схемата и факта, че тя се субсидира от Съюза. Държавите членки гарантират добавената стойност и видимостта на схемата на Съюза за училищата във връзка с предоставянето на други храни в учебните заведения.“
- 5) Членове 24 и 25 се заменят със следното:

„Член 24

Делегирани правомощия

1. С цел да се насърчи изграждането на навици за здравословно хранене у децата и да се осигури насочването на помощта по схемата за училищата към децата от целевата група, посочена в член 22, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 227 във връзка с правилата относно:
  - а) допълнителните критерии, свързани с насочването на помощта от държавите членки;
  - б) одобряването и подбора на кандидатите за помощ от държавите членки;
  - в) изготвянето на националните или регионалните стратегии и относно подкрепящите образователни мерки.
2. За да се осигури ефикасното и целенасочено използване на средствата на Съюза, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 227 относно:
  - а) индикативното разпределение на помощта между държавите членки за плодове и зеленчуци, включително банани, и за мляко и когато е необходимо, неговото преразглеждане в резултат на оценката,

- посочена в член 23а, параграф 2, втора алинея, минималните размери на помощта от страна на Съюза за всяка държава членка, метода на преразпределение на средствата между държавите членки въз основа на получените заявления за помощ, както и допълнителните правила относно начините, по които критериите, посочени в член 23а, параграф 2, първа алинея, се вземат под внимание при разпределението на средствата,
- б) условията за прехвърляне между секторите на разпределените средства за плодове и зеленчуци, включително банани, от една страна, и мляко, от друга страна;
  - в) разходите и/или мерките, които са допустими за помощ от Съюза, и възможността за определяне на минимални и максимални размери за специфични разходи.
  - г) задължението на държавите членки да наблюдават и оценяват ефективността на схемите си за училищата.
3. За да се повиши осведомеността относно схемата за училищата, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 227, изискващи от държавите членки, които прилагат схема за училищата, да популяризират субсидиращата роля на помощта от Съюза.
  4. За да се гарантира добавената стойност и видимостта на схемата на Съюза, Комисията се оправомощава да приема делегирани актове в съответствие с член 227 по отношение на правилата относно предлагането на продукти във връзка с осигуряването на други храни в учебните заведения.
  5. Предвид необходимостта да се гарантира, че помощта се отразява върху цената, на която продуктите се предоставят в рамките на схемата за училищата, чрез делегирани актове, приети в съответствие с член 227, Комисията може да приема правила за въвеждане на мониторинг на цените в рамките на схемата.

Член 25

Изпълнителни правомощия в съответствие с процедурата по разглеждане

Чрез актове за изпълнение Комисията може да приема необходимите мерки за прилагане на настоящия раздел, в това число:

- а) окончателното разпределение на средства от помощта за плодове и зеленчуци, включително банани, и/или на мляко между участващите в схемата държави членки в рамките, определени с член 23а, параграф 1, като се вземат предвид прехвърлянията, посочени в член 23а, параграф 4;
- б) информацията, която да съдържат стратегиите на държавите членки;
- в) заявленията за помощ и плащанията;
- г) методите за популяризиране и мерките за изграждане на мрежи по отношение на схемата за училищата;

- д) подаването, формата и съдържанието на докладите за мониторинг и за оценка от държавите членки, участващи в схемата за училищата;
  - е) управлението на мониторинга на цените.“
6. Подраздел 2 се заличава.
- 7) Член 217 се заменя със следното:

„Член 217

Национални плащания за предлагане на продукти на деца

В допълнение към помощта от Съюза, предвидена в член 23, държавите членки могат да извършват национални плащания за предлагането на продукти на децата в учебните заведения или за свързаните с това разходи, посочени в член 23, параграф 1, буква в).

Държавите членки могат да финансират тези плащания посредством такса за съответния сектор или чрез всякакъв друг вид участие от страна на частния сектор.

В допълнение към помощта от Съюза, предвидена в член 23, държавите членки могат да извършват национални плащания за финансирането на подкрепящите образователни мерки, посочени в член 23, параграф 4.“

8. Приложение V се заличава.

Член 2

Изменения на Регламент (ЕС) № 1306/2013

В член 4, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 1306/2013, буква г) се заменя със следното:

„г) финансовото участие на Съюза за мерките, свързани с болести по животните и загуба на потребителско доверие, както е посочено в член 220 от Регламент (ЕС) № 1308/2013.“

Член 3

Влизане в сила и прилагане

Настоящият регламент влиза в сила на [...] ден след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Той се прилага от 1 август X г.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на [...] година.

За Европейския парламент
Председател

За Съвета
Председател

ЗАКОНОДАТЕЛНА ФИНАНСОВА ОБОСНОВКА

1. РАМКА НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО/ИНИЦИАТИВАТА

- 1.1. Наименование на предложението/инициативата
- 1.2. Съответни области на политиката в структурата на УД/БД
- 1.3. Естество на предложението/инициативата
- 1.4. Цели
- 1.5. Мотиви за предложението/инициативата
- 1.6. Срок на действие и финансово отражение
- 1.7. Предвидени методи на управление

2. МЕРКИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ

- 2.1. Правила за мониторинг и докладване
- 2.2. Система за управление и контрол
- 2.3. Мерки за предотвратяване на измами и нередности

3. ОЧАКВАНО ФИНАНСОВО ОТРАЖЕНИЕ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО/ИНИЦИАТИВАТА

- 3.1. Съответни функции от многогодишната финансова рамка и разходни бюджетни редове
- 3.2. Очаквано отражение върху разходите
  - 3.2.1. *Обобщение на очакваното отражение върху разходите*
  - 3.2.2. *Очаквано отражение върху бюджетните кредити за оперативни разходи*
  - 3.2.3. *Очаквано отражение върху бюджетните кредити за административни разходи*
  - 3.2.4. *Съвместимост с настоящата многогодишна финансова рамка*
  - 3.2.5. *Участие на трети страни във финансирането*
- 3.3. Очаквано отражение върху приходите

ЗАКОНОДАТЕЛНА ФИНАНСОВА ОБОСНОВКА

1. РАМКА НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО/ИНИЦИАТИВАТА

1.1. Наименование на предложението/инициативата

Регламент на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Регламент (ЕС) № 1308/2013 и на Регламент (ЕС) № 1306/2013 по отношение на схемата за помощ за предлагане на плодове и зеленчуци, банани и мляко в учебните заведения

Регламент на Съвета за изменение на Регламент (ЕС) № 1370/2013 на Съвета за установяване на мерки за определянето на някои помощи и възстановявания, свързани с общата организация на пазарите на селскостопански продукти

1.2. Съответни области на политиката в структурата на УД/БД⁸

1.3. Естество на предложението/инициативата

Предложението/инициативата е във връзка с **нова дейност**

Предложението/инициативата е във връзка с **нова дейност след пилотен проект/подготвителна дейност**⁹

Предложението/инициативата е във връзка с **продължаване на съществуваща дейност**

Предложението/инициативата е във връзка с **дейност, пренасочена към нова дейност**

1.4. Цели

1.4.1. *Многогодишни стратегически цели на Комисията, за чието изпълнение е предназначено предложението/инициативата*

Предложението има за цел да увеличи трайно дела на плодовете и зеленчуците и на млечните продукти в хранителния режим на децата, като по този начин допринесе за постигането на целите на Общата селскостопанска политика (ОСП) за стабилизиране на пазарите и осигуряване на търсене в дългосрочен план. То също така има за цел да способства за постигане на по-широкообхватните цели, свързани с общественото здраве, за намаляване на случаите на наднормено тегло и затлъстяване и свързаните с храненето заболявания чрез създаване на устойчиви навици за здравословно хранене.

1.4.2. *Конкретни цели и съответни дейности във връзка с УД/БД*

Конкретна цел: Подобряване на достъпа до храна за уязвимите категории от обществото

Съответна(и) дейност(и) във връзка с УД/БД 05 02 „Интервенции на селскостопанските пазари“

1.4.3. *Очаквани резултати и отражение*

Очаква се предложението да доведе до промяна в знанията, поведението и предпочитанията на младите граждани по отношение на храната и нейния

⁸ УД: управление по дейности; БД: бюджетиране по дейности.

⁹ Съгласно член 54, параграф 2, буква а) или б) от Финансовия регламент.

източник, както и в техните възприятия за селското стопанство и селскостопанските продукти.

Очаква се също така с него да се увеличи разходната ефективност на предлагането на продукти посредством по-добро насочване на помощта на ЕС. Освен това с него ще се увеличи частта от бюджета, изразходвана за съпътстващи мерки, като по този начин се подобри тяхното въздействие върху потреблението на целевата група и се преодолее несъответствието между образователните измерения на схемата за предлагане на плодове в училищата (СППУ) и схемата за предлагане на мляко в училищата (СПМУ).

На последно място, то би довело също така до обща рамка за всяка държава членка и до увеличаване на видимостта на намесата на ЕС.

1.4.4. Показатели за резултатите и за отражението

По отношение на целите са определени три равнища на показатели:

Показатели за въздействие:

- промяна в прякото и непрякото потребление на пресни плодове и зеленчуци от деца, настъпила след 5 години намеса
- промяна в прякото и непрякото потребление на мляко от деца, настъпила след 5 години намеса
- Подобряване на общото качество на хранителния режим

Основни показатели за резултатите:

- % от наличния бюджет, използван за съпътстващи мерки
- % на прилаганите подкрепящи мерки, свързани със селското стопанство и селскостопанските продукти
- Ниво на ефективност на разходите за насърчаване на потреблението на селскостопански продукти в училищата

Основни показатели за крайните резултати:

- Брой на съпътстващите мерки, прилагани от държавите членки (ДЧ)
- Брой на децата, по отношение на които се прилагат съпътстващи мерки, и дял от общото участие
- Брой на съпътстващите мерки, прилагани от държавите членки (ДЧ), свързани със селското стопанство
- Разходи за порция
- Брой на участващите ДЧ, училища и деца
- количество продукти, предлагани в училищата (брой порции плодове и зеленчуци и мляко)

1.5. Мотиви за предложението/инициативата

1.5.1. *Нужди, които трябва да бъдат задоволени в краткосрочен или дългосрочен план*

Предложението е обосновано от необходимостта от устойчиво нарастване на консумацията на плодове и зеленчуци и мляко сред децата и необходимостта да се формират у тях навици за здравословно хранене.

Прилаганите понастоящем схеми за училищата по ОСП показват някои слабости по отношение на замисъла, както и недостатъци по отношение на функционирането, които трябва да бъдат отстранени, тъй като ограничават потенциала на схемите за постигане на целите за насърчаване на потреблението

на селскостопански продукти (цел, насочена към пазара) и на здравословното хранене на учениците (цел, свързана със здравето).

Установените проблеми се отнасят до разликата между замисъла на схемите и техните цели (по двете схеми се прилагат различни образователни инструменти), липсата на координация и съгласуваност между двете схеми и наличието на недостатъци, ограничаващи непосредственото въздействие на разходите (висока административна и организационна тежест за двете схеми, неусвояване на 30 % от бюджета по СППУ, възможни икономически загуби от неефективното използване на ресурсите и ниско съотношение на разходите и ползите по СПМУ).

Причините за това са свързани главно с недостатъците в нормативната уредба, различията във финансовите рамки и разликата в прилагането в държавите членки, както и с някои външни фактори.

1.5.2. *Добавена стойност от намесата на ЕС*

Действието на равнището на ЕС предоставя финансирането, необходимо за инициативи в целия ЕС и допълнителни източници на финансиране, което позволява на държавите членки да разширят обхвата на действията си и да увеличат тяхната ефективност. Ако държавите членки трябваше да разчитат изключително на своите собствени финансови ресурси, повечето от тях не биха били в състояние да изпълняват амбициозни инициативи. Съвместното действие допринася също така за по-голяма надеждност на схемите в държавите членки, както и за подобряване на имиджа на ЕС и повишаване на осведомеността. Правна рамка на ЕС би донесла допълнителни ползи за улесняване на трайни знания, прозрачност, предоставяне и обмен на опит.

1.5.3. *Изводи от подобен опит в миналото*

Понастоящем функционират две финансирани от ЕС програми за предлагане на продукти в училищата в рамките на Общата селскостопанска политика (ОСП) на ЕС, които са насочени специално към деца в училищна среда, а именно схемата за предлагане на мляко в училищата (СПМУ) и схемата за предлагане на плодове в училищата (СППУ). И двете схеми имат за цел увеличаването на дълготрайна основа на дела на тези продукти в хранителния режим на децата на ранен етап, когато се формират техните хранителни навици, допринасяйки по този начин за постигането на целите на ОСП, по-специално стабилизирането на пазарите и гарантирането на търсенето в дългосрочен план. Освен това схемите са в съответствие с по-широкообхватните цели в областта на общественото здраве, тъй като допринасят за формирането на устойчиви навици за здравословно хранене.

Независимо от положителния ефект от въвеждането им в училищата и признаването на потенциала им обаче изводите от различни доклади — по-специално външните оценки на схемата за предлагане на мляко в училищата и на схемата за предлагане на плодове в училищата, извършени по предложение на Комисията, и специален доклад № 10/2011 на Европейската сметна палата — и опитът след години на прилагане сочат, че е необходимо двете схеми да продължат да се усъвършенстват, за да се повиши тяхната управленска ефикасност и ефективност. В последното споразумение за реформа на ОСП вече са засегнати и някои от установените проблеми.

1.5.4. *Съгласуваност и евентуална синергия с други актове*

Като се вземат под внимание секторните особености, предложението е съвместимо с насърчаването на селскостопанските продукти. То също така е в съответствие с целите на общественото здравеопазване (управление на проблемите, свързани с теглото, неравенството в здравния статус), с необходимостта от опростяване и с принципите и целите, формулирани в стратегията „Европа 2020“.

1.6. Срок на действие и финансово отражение

Предложение/инициатива с **ограничен срок на действие**

- Предложение/инициатива в сила от [ДД/ММ]ГГГГ до [ДД/ММ]ГГГГ
- Финансово отражение от ГГГГ до ГГГГ

X Предложение/инициатива с **ограничен срок на действие**

- Осъществяване с период на започване на дейност от ГГГГ до ГГГГ,
- последван от функциониране с пълен капацитет.

1.7. Предвидени методи на управление¹⁰

Пряко централизирано управление от Комисията

- от нейните служби, включително от нейния персонал в делегациите на Съюза;
- от изпълнителните агенции;

X **Споделено управление** с държавите членки

Непряко централизирано управление чрез делегиране на задачи по изпълнението на:

- трети държави или определените от тях органи;
- международни организации и техните агенции (да се посочат);
- ЕИБ и Европейския инвестиционен фонд;
- органи, посочени в член 208 и член 209 от Финансовия регламент;
- публичноправни органи;
- частноправни органи със задължение за обществена услуга, доколкото тези органи предоставят подходящи финансови гаранции;
- органи, уредени в частното право на държава членка, на които е възложено осъществяването на публично-частно партньорство и които предоставят подходящи финансови гаранции;
- лица, на които е възложено изпълнението на специфични действия в областта на ОВППС съгласно дял V от ДЕС и които са посочени в съответния основен акт.

¹⁰

Подробности във връзка с методите на управление и позоваванията на Финансовия регламент са публикувани на уебсайта BudgWeb: http://www.cc.cec/budg/man/budgmanag/budgmanag_en.html

2. МЕРКИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ

2.1. Правила за мониторинг и докладване

В новата схема мониторингът и оценката са включени в разходите, които отговарят на условията за помощ от ЕС поради тяхното значение за доброто управление и оценка на нейната ефективност/ефикасност при постигане на определените цели. Връзката с многогодишна (6 години) национална/регионална стратегия също е установена.

Мониторингът ще се провежда въз основа на годишните доклади на държавите членки, съдържащи информация относно използвания бюджет, броя на училищата/децата, участващи в схемата и дела от общия брой на училищата/децата от целевата група, честотата на предлагането, продължителността, времето и системата, средния грамаж и цената за порция, средното потребление на дете и общите разпределени количества. Освен това съпътстващите мерки ще се наблюдават и по отношение на използваните методи и разходите по тях, честотата, участващите училища/деца, участието на заинтересованите страни, предлаганите продукти.

Процесът на оценяване ще се състои от докладите за оценка на държавите членки след 5 години прилагане на програмата, за да се измерят средносрочните въздействия, последвани от външна оценка, която обхваща целия ЕС, една година след оценките на държавите членки, за да се направи оценка на прилагането на схемата на равнището на държавите членки и на равнището на ЕС, както и да се оцени цялостната ефективност, ефикасност, последователност и приложимост в съответствие със стандартите и насоките за оценка на Комисията. Освен това би могло да се предвиди външно проучване на показателите за дългосрочно въздействие.

Външните оценки на СППУ и на СПМУ, както и специалният доклад № 10/2011 на Сметната палата относно тези схеми несъмнено бяха взети под внимание при подготовката на процесите на мониторинг и оценка, свързани с новата схема.

2.2. Система за управление и контрол

2.2.1. Установени рискове

Общият риск, който може да бъде установен, се отнася до ефективността на схемата, т.е. възниква въпросът дали помощта от ЕС ще достига до крайните бенефициери по схемата и дали ефективно ще допринесе за постигането на целите на схемата.

Въз основа на наличния опит при прилагането на СППУ особено внимание следва да се обърне на подбора на кандидатите за помощ и процедурите за възлагане на обществени поръчки, които се използват за възлагане на договори за предлагане, популяризиране, мониторинг и оценка. По отношение на изпълнението на посочените договори се предвиждат разпоредби за контрол. Обществените поръчки са потенциален проблем за схемата за училищата.

Могат да бъдат предвидени разпоредби (напр. относно равнището на помощта от страна на ЕС за порция) и по отношение на други рискове, като възможни икономически загуби от неефективното използване на ресурсите и прекомерно високи разходи за предлаганите продукти или висок марж на доставчиците.

Що се отнася до съпътстващи мерките, възможен е риск от припокриване с образователни мерки, предвидени в училищата, и с реклама на селскостопански продукти. За да се избегне това, в определянето на тези мерки ще се включи група от научни експерти на ЕС и връзката между въпросните мерки и целите на новата схема ще бъдат ясно посочени. Предвиждат се и разпоредби за контрол, свързани със съпътстващите мерки, за да се контролира доколко действителни са разходите като цяло, както и за предоставяне на гаранции, когато тези мерки са възложени на външни изпълнители.

2.2.2. *Информацията относно създадената система за вътрешен контрол*

Системата за контрол обхваща разплащателните агенции и делегираните контролни органи на равнището на държавите членки.

Ще е необходимо изготвянето на годишни доклади на държавите членки за контрол и проверки, въз основа на вече прилаганите за функциониращите в момента схеми — СППУ и СПМУ, за да се предоставя подробна информация относно административното управление и проверките, извършени на място.

Освен това в рамките на системата за вътрешно управление и контрол ще се използват и докладите на държавите членки за мониторинг и оценка и оценката на равнището на ЕС. На последно място, група от научни експерти на ЕС ще предоставя на държавите членки и на Комисията препоръки по отношение на изпълнението, мониторинга и оценката.

2.2.3. *Прогноза за разходите и ползите от проверките и оценка на очакваното ниво на риска от грешки*

Схемата за училищата ще бъде обхваната от съществуващата система за управление и контрол на разходите по линия на ЕФГЗ.

Счита се, че предложението няма да доведе до увеличаване на процента на грешки за ЕФГЗ.

2.3. **Мерки за предотвратяване на измами и нередности**

Ще се прилага Регламент (ЕС) № 1306/2013 относно финансирането, управлението и мониторинга на Общата селскостопанска политика (ОСП).

По принцип в системите за контрол се предвиждат изчерпателни административни проверки на 100 % от заявленията за помощ, насрещни проверки с други бази данни, когато това се смята за целесъобразно, както и проверки на място преди извършване на плащанията за минимален брой операции, в зависимост от риска, свързан с въпросната схема. Ако при тези проверки бъде установен голям брой нередности, трябва да се извършат допълнителни проверки.

Освен това в законодателния пакет за реформата на ОСП се предвижда държавите членки да предотвратяват, откриват и коригират нередности и измами, да налагат ефективни, съразмерни и възпиращи санкции съгласно предвиденото в законодателството на Съюза или в националното законодателство и да изискват възстановяване на всички неправомерни плащания заедно с лихвите. В пакета е включен механизъм за автоматично уравниване при случаи на нередности, който предвижда, че ако възстановяването не е извършено в срок от четири години от датата на искането за възстановяване или в срок от осем години в случай на съдебно

производство, невъзстановените суми са за сметка на съответната държава членка. Този механизъм е силен стимул държавите членки да възстановяват неправомерните плащания във възможно най-кратък срок.

В началния етап на новата схема и въпреки че за стратегиите на държавите членки не се предвижда официално одобрение от ЕС, разпоредби относно тяхното съдържание (и евентуално образец) ще дадат възможност за ранно идентифициране и предотвратяване на риска от измами.

По време на прилагането искания за правно тълкуване или съвети от Комисията и/или от групата от научни експерти на ЕС също ще помогнат на държавите членки да се избегнат злоупотребите.

Освен това ще се извършват последващи проверки и ще се предприемат устойчиви последващи действия във връзка с евентуални твърдения за злоупотреба с цел измама по схемата.

3. ОЧАКВАНО ФИНАНСОВО ОТРАЖЕНИЕ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО/ИНИЦИАТИВАТА

3.1. Съответни функции от многогодишната финансова рамка и разходни бюджетни редове

- Съществуващи разходни бюджетни редове

По реда на функциите от многогодишната финансова рамка и на бюджетните редове.

Функция от многогодишната финансова рамка	Бюджетен ред	Вид на разхода	Вноска			
			от държави от ЕАСТ ¹²	от държави кандидатки ¹³	от трети държави	по смисъла на член 21, параграф 2, буква б) от Финансовия регламент
2	05 02 08 12 — Схема за предлагане на плодове в училищата	Едногод.	Не	Не	Не	Не
2	05 02 12 08 — Схема за предлагане на мляко в училищата	Едногод.	Не	Не	Не	Не

- Поискани нови бюджетни редове

По реда на функциите от многогодишната финансова рамка и на бюджетните редове.

Функция от многогодишната финансова рамка	Бюджетен ред	Вид на разхода	Вноска			
			от държавите от ЕАСТ	от държави кандидатки	от трети държави	по смисъла на член 21, параграф 2, буква б) от Финансовия регламент
	—		Не	Не	Не	Не

¹¹ Многогод. = многогодишни бюджетни кредити / едногод. = едногодишни бюджетни кредити.

¹² ЕАСТ: Европейска асоциация за свободна търговия.

¹³ Държави кандидатки и, когато е приложимо, потенциални държави кандидатки от Западните Балкани.

3.2. Очаквано отражение върху разходите

3.2.1. Обобщение на очакваното отражение върху разходите

Функция от многогодишната финансова рамка	2	Устойчив растеж: природни ресурси
--	---	-----------------------------------

ГД: „Земеделие и развитие на селските райони“ (AGRI)			2014 г. ¹⁴	2016 г. ¹⁵	2017 г.	2018 г.	2019 г.	2020 г.	ОБЩО
• Бюджетни кредити за оперативни разходи									
05 02 08 12 — Схема за предлагане на плодове в училищата	Поети задължения	(1)	122	0	0	0	0	0	0
	Плащания	(2)	122	0	0	0	0	0	0
05 02 12 08 — Схема за предлагане на мляко в училищата ¹⁶	Поети задължения	(1 а)	75	0	0	0	0	0	0
	Плащания	(2 а)	75	0	0	0	0	0	0
ОБЩО бюджетни кредити	Поети задължения	=1+1 а	197	0	0	0	0	0	0
	Плащания	=2+2 а	197	0	0	0	0	0	0
•ОБЩО бюджетни кредити за оперативни разходи	Поети задължения	(4)	197	0	0	0	0	0	0
	Плащания	(5)	197	0	0	0	0	0	0
•ОБЩО бюджетни кредити за административни разходи, финансирани от пакета за определени програми			0	0	0	0	0	0	0
ОБЩО бюджетни кредити за ФУНКЦИЯ 2	Поети задължения	=4+6	197	0	0	0	0	0	0
	Плащания	=5+6	197	0	0	0	0	0	0

¹⁴ Бюджетът за 2014 г. е посочен само за информация.

¹⁵ За улесняване на сравнението се приема че изпълнението ще започне през 2016 г. Освен това увеличението на пакета за предлагане на плодове в училищата, за които е постигнато съгласие в реформата на ОСП (Регламент (ЕС) № 1370/2013 на Съвета за установяване на мерки за определянето на някои помощи и възстановявания, свързани с общата организация на пазарите на селскостопански продукти), ще се прилага от учебната 2014/2015 година и се приема, че сумата се използва изцяло.

¹⁶ За схемата за предлагане на мляко в училищата в предложението се предвижда да се определи финансов пакет от 80 милиона евро за една учебна година. Това съответства на очакваната степен на изпълнение на бюджета и е в съответствие с общите суми за разходите, свързани с пазара, и преките помощи, които са взети предвид в многогодишната финансова рамка за периода 2014—2020 г.

от многогодишната финансова рамка									
Функция от многогодишната финансова рамка	5	„Административни разходи“							

В млн. евро

		2016 г.	2017 г.	2018 г.	2019 г.	2020 г.	ОБЩО
ГД: „Земеделие и развитие на селските райони“ (AGRI)							
•Човешки ресурси		0	0	0	0	0	0
•Други разходи с административен характер		0	0	0	0	0	0
ОБЩО ГД „Земеделие и развитие на селските райони“	Бюджетни кредити	0	0	0	0	0	0

ОБЩО бюджетни кредити за ФУНКЦИЯ 5 от многогодишната финансова рамка	(Общо поети задължения = общо плащания)	0	0	0	0	0	0
--	---	---	---	---	---	---	---

млн. EUR

		2016 г.	2017 г.	2018 г.	2019 г.	2020 г.	ОБЩО
ОБЩО бюджетни кредити за ФУНКЦИИ 1—5 от многогодишната финансова рамка	Поети задължения	0	0	0	0	0	0
	Плащания	0	0	0	0	0	0

3.2.2. Очаквано отражение върху бюджетните кредити за оперативни разходи

- Предложението/инициативата не налага използване на бюджетни кредити за оперативни разходи
- Предложението/инициативата налага използване на бюджетни кредити за оперативни разходи съгласно обяснението по-долу:

Бюджетни кредити за поети задължения в млн. евро

Да се посочат целите и резултатите			2016 г.		2017 г.		2018 г.		2019 г.		2020 г.		ОБЩО		
	РЕЗУЛТАТИ														
	Тип ¹⁷	Среден разход	Брой	Разходи	Брой	Разходи	Брой	Разходи	Брой	Разходи	Брой	Разходи	Брой	Разходи	
КОНКРЕТНА ЦЕЛ			Подобряване на достъпа до храна за уязвимите категории от обществото												
Резултат	Брой на съпътстващите мерки														
Резултат	Брой на децата, обхванати от съпътстващите мерки														
Резултат	Брой на съпътстващите мерки, свързани със селското стопанство														
ОБЩО РАЗХОДИ															

¹⁷ Резултатите са продуктите и услугите, които ще бъдат доставени (напр. брой финансирани обмени на учащи се, дължина на построените пътища в километри и т.н.).

3.2.3. Очаквано отражение върху бюджетните кредити за административни разходи

3.2.3.1. Обобщение

- Предложението/инициативата не води до използване на бюджетни кредити за административни разходи
- Предложението/инициативата налага използване на бюджетни кредити за административни разходи съгласно обяснението по-долу:

млн. EUR

	2016 г.	2017 г.	2018 г.	2019 г.	2020 г.	ОБЩО
--	---------	---------	---------	---------	---------	------

ФУНКЦИЯ 5 от многогодишната финансова рамка						
Човешки ресурси	0	0	0	0	0	0
Други административни разходи	0	0	0	0	0	0
Междинен сбор за ФУНКЦИЯ 5 от многогодишната финансова рамка	0	0	0	0	0	0

ОБЩО	0	0	0	0	0	0
-------------	----------	----------	----------	----------	----------	----------

Необходимите бюджетни кредити за човешки ресурси ще бъдат покрити от бюджетни кредити от генералната дирекция, които вече са разпределени за управлението на дейността и/или които са преразпределени в рамките на генералната дирекция, при необходимост заедно с всички допълнителни отпускати ресурси, които могат да бъдат предоставени на управляващата генерална дирекция в рамките на годишната процедура за отпускане на средства и като се имат предвид бюджетните ограничения.

3.2.3.2. Очаквани нужди от човешки ресурси

- Предложението/инициативата не налага използване на човешки ресурси
- Предложението/инициативата налага използване на човешки ресурси съгласно обяснението по-долу:

Оценката се посочва в еквиваленти на пълно работно време

		2016 г.	2017 г.	2018 г.	2019 г.	2020 г.
XX 01 01 01 (централи и представителства на Комисията)		4	4	4	4	4
XX 01 01 02 (Делегации)						
XX 01 05 01 (Непреки научни изследвания)						
10 01 05 01 (Преки научни изследвания)						
XX 01 02 01 (ДНП, КНЕ, ПНА от общия финансов пакет)						
XX 01 02 02 (ДНП, МП, КНЕ, ПНА и МЕД в делегациите)						
XX 01 04 уу	— в централата					
	— в делегациите					
XX 01 05 02 (ДНП, КНЕ, ПНА — Непреки научни изследвания)						
10 01 05 02 (ДНП, КНЕ, ПНА — Преки научни изследвания)						
Други бюджетни редове (да се посочат)						
ОБЩО (*)		4	4	4	4	4

XX е съответната област на политиката или бюджетен дял.

Нуждите от човешки ресурси ще бъдат покрити от персонала на ГД, на който вече е възложено управлението на дейността и/или който е преразпределен в рамките на ГД, при необходимост заедно с всички допълнителни отпуснати ресурси, които могат да бъдат предоставени на управляващата ГД в рамките на годишната процедура за отпускане на средства, и като се имат предвид бюджетните ограничения.

Описание на задачите, които трябва да се изпълнят:

Длъжностни лица и временно нает персонал:	Управление на законодателството, разработване на политики, икономически анализ и консултации, координиране и консултации между службите, вътрешна комуникация и информиране на обществеността, представителство на институцията и преговаряне, обработка на статистически данни
Разходи за външен персонал	

3.2.4. Съвместимост с настоящата многогодишна финансова рамка

- Предложението/инициативата е съвместимо(а) с настоящата многогодишна финансова рамка.
- Предложението/инициативата налага препрограмиране на съответната функция от многогодишната финансова рамка.
- Предложението/инициативата налага да се използва Инструментът за гъвкавост или да се преразгледа многогодишната финансова рамка.

3.2.5. Участие на трети страни във финансирането

- Предложението/инициативата не предвижда съфинансиране от трети страни
- Предложението/инициативата предвижда съфинансиране съгласно следните прогнози:

Финансовото участие на Съюза за тази схема е посочено в член 1, точка 3 от предложението за регламент. Освен това решенията относно нивото на помощи от Съюза (фиксирана ставка), насочени към разходите за порция плодове и зеленчуци и мляко ще бъдат вземани с делегирани актове.

Нивото на приноса на ЕС към разходите за продуктите ще бъде ограничено чрез определяне на максимална помощ от ЕС за порция продукти по двете схеми — предоставяне на плодове и зеленчуци и на мляко. Държавите членки ще могат да избират дали да предоставят национални добавки или да привлекат частно финансиране с цел да увеличат обхвата и/или интензивността на своето участие в схемите за училищата. На този етап не е възможно да се определи общият размер на участие на трети страни с оглед на разнообразието на трети страни (публични и/или частни) и липсата на подходяща информация към настоящия момент.

3.3. Очаквано отражение върху приходите

- Предложението/инициативата няма финансово отражение върху приходите.
- Предложението/инициативата има следното финансово отражение:
  - върху собствените ресурси
  - върху другите приходи